

Sygn. akt VU 566/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 czerwca 2013 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim, Wydział V Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący SSR del. Agnieszka Leżańska

Protokolant Cezary Jarocki

po rozpoznaniu w dniu 24 czerwca 2013 roku w Piotrkowie Trybunalskim

sprawy z wniosku Z. H.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o prawo do wypłaty emerytury

na skutek odwołania Z. H.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z dnia 21 marca 2013r. sygn. (...)

1. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, iż zobowiązuje Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. do podjęcia wypłaty należnej ubezpieczonej Z. H. emerytury od dnia 01 października 2011 roku do dnia 30 kwietnia 2012 roku;

2. żądanie ubezpieczonej Z. H. w zakresie wypłaty odsetek od świadczenia emerytalnego za okres od dnia 01 października 2011 roku do dnia 30 kwietnia 2012 roku przekazuje do rozpoznania Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T..

Sygn. akt VU 566/13

UZASADNIENIE

Zaskarżoną decyzją z dnia 21 marca 2013 roku, Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. odmówił uchylenia decyzji z dnia 10 października 2011 roku w części, w jakiej decyzja ta zawiesza ubezpieczonej Z. H. prawo do emerytury za okres od dnia 1 października 2011 roku do dnia 30 kwietnia 2012 roku.

W dniu 15 kwietnia 2013 r. Z. H. wniosła odwołanie od tej decyzji, w którym wniosła o wypłatę zaległej emerytury za okres od dnia 1 października 2011 roku do dnia 30 kwietnia 2012 roku wraz z odsetkami. W uzasadnieniu skargi ubezpieczona powołała się na wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012 roku w sprawie K 2/12, którym orzeczono, że art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 roku o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 257, poz. 1726) w związku z art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2009r. Nr 153, poz. 1227 z późn. zm.), dodanym przez art. 6 pkt 2 ustawy z 16 grudnia 2010 roku, w zakresie, w jakim znajduje zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 1 stycznia 2011 roku, bez konieczności rozwiązania stosunku pracy, jest niezgodny z zasadą ochrony zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa wynikającą z art. 2 Konstytucji RP.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. wniósł o jego oddalenie.

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych ustalił następujący stan faktyczny:

Z. H., urodzona w dniu (...), wystąpiła w dniu 9 października 2008 roku z wnioskiem o przyznanie emerytury, ubezpieczona była wówczas zatrudniona w Banku (...) S.A.

Decyzją z dnia 23 października 2008 roku, Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. przyznał ubezpieczonej prawo do emerytury od dnia 1 października 2008 roku (dowód: decyzja k-27 akt ZUS). W dniu 7 listopada 2008 roku ubezpieczona wycofała wniosek o przyznanie jej prawa do emerytury, w wyniku czego organ rentowy decyzją z dnia 18 listopada 2008 roku, umorzył postępowanie w przedmiocie przyznania ubezpieczonej emerytury (dowód: wniosek – k- 29, decyzja z dnia 18.11.2008 roku k-31 akt emerytalnych).

W dniu 7 lipca 2009 roku ubezpieczona ponownie wystąpiła do ZUS-u z wnioskiem o przyznanie prawa do emerytury. Decyzją z dnia 16 lipca 2009 roku, Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. **przyznał ubezpieczonej prawo do emerytury od dnia 1 lipca 2009 roku** (dowód: wniosek o emeryturę – k. 1-5, decyzja z dnia 16 lipca 2009r. – k. 23 akt ZUS).

Decyzją z dnia 10 października 2011 roku, Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. wstrzymał ubezpieczonej wypłatę emerytury od dnia 1 października 2011 roku, z powodu kontynuowania zatrudnienia bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywała je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury (dowód: decyzja - k. 85 akt emerytalnych).

W dniu 8 maja 2012 roku ubezpieczona wniosła o podjęcie emerytury, z uwagi na rozwiązanie stosunku pracy z dotychczasowym pracodawcą (dowód: wniosek – k. 97 akt emerytalnych, świadectwo pracy z dnia 30 kwietnia 2012 roku – k. 98 akt emerytalnych)

Decyzją z dnia 6 czerwca 2012 roku, Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. z dniem 1 maja 2012 roku, wznowił ubezpieczonej wypłatę emerytury (dowód: decyzja z dnia 6 czerwca 2012r. – k. 101 akt emerytalnych).

Pismem z dnia 26 listopada 2012 roku, ubezpieczona wniosła o wypłacenie wstrzymanej przez organ rentowy emerytury za okres od dnia 1 października 2011 roku do dnia 1 maja 2012r wraz z ustawowymi odsetkami (dowód: pismo z dnia 26 listopada 2012r. – k. 9-10 akt emerytalnych).

Zaskarżoną decyzją z dnia 21 marca 2013 roku, Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. odmówił uchylecia decyzji z dnia 10 października 2011 roku w części, w jakiej decyzja ta zawiesza ubezpieczonej Z. H. prawo do emerytury za okres od dnia 1 października 2011 roku do dnia 30 kwietnia 2011 roku.

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zważył, co następuje:

odwołanie jest uzasadnione, co skutkuje zmianą zaskarżonej decyzji.

dokonując oceny zasadności wniesionej przez ubezpieczoną skargi przypomnieć należy zasady realizacji prawa do emerytury i ich ewaluowanie na przestrzeni ostatnich lat. Wskazać przy tym należy, iż teoretycznie istnieją dwie możliwości ustalenia treści ryzyka emerytalnego: - poprzez osiągnięcie określonego przez ustawę wieku emerytalnego, czyli zdarzenia prawnego uzasadniającego realizację prawa do emerytury, niezależnie od dalszego zatrudnienia, bądź też poprzez konieczność odejścia z rynku pracy po osiągnięciu określonego wieku emerytalnego.

Począwszy od dnia 1 stycznia 1999 roku, tj. od wejścia w życie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.) do 30 czerwca 2000 roku do realizacji nabytego prawa do emerytury wystarczyło osiągnięcie wieku emerytalnego. Od 1 lipca 2000 roku do 7 stycznia 2009 roku treścią ryzyka było zaprzestanie pracy, a od 8 stycznia 2009 roku do 31 grudnia 2010 roku ponownie do realizacji prawa wystarczyło osiągnięcie wieku emerytalnego.

Od 1 stycznia 2011 roku stan prawny uległ ponownej zmianie. Do powołanej wyżej ustawy o emeryturach i rentach został dodany – przez art. 6 pkt 2 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 roku o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 257, poz. 1726) – **art. 103a**, który stanowił, że prawo do emerytury ulega zawieszeniu bez względu na wysokość przychodu uzyskiwanego przez emeryta z tytułu zatrudnienia kontynuowanego bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywał je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury, ustalonym w decyzji organu rentowego. Zgodnie z art. 28 powołanej wyżej ustawy z dnia 16 grudnia 2010 roku, do emerytur przyznanych przed dniem wejścia w życie tej ustawy, tj. przed 1 stycznia 2011 roku, przepis art. 103a ustawy o emeryturach i rentach z FUS stosuje się poczynając od 1 października 2011 roku. Organ rentowy, który wydał decyzję o wstrzymaniu wypłaty emerytury od dnia 1 października 2011 roku zastosował wobec skarżącej obowiązujący wówczas przepis art. 103a ustawy emerytalnej, którym był związany.

Należy jednak zauważyć, iż po wydaniu przez organ rentowy decyzji o zawieszeniu należnej ubezpieczonej emerytury stan prawny uległ istotnej zmianie, gdyż w **wyroku z dnia 13 listopada 2012 roku, w sprawie K 2/12** (Dz. U. 2012/1285), Trybunał Konstytucyjny orzekł, że art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 roku o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 257, poz. 1726 oraz z 2011r. Nr 291, poz. 1707) w związku z art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009r. Nr 153, poz. 1227, z 2010r. Nr 40, poz. 224, Nr 134, poz. 903, Nr 205, poz. 1365, Nr 238, poz. 1578 i Nr 257, poz. 1726, z 2011r. Nr 75, poz. 398, Nr 149, poz. 887, Nr 168, poz. 1001, Nr 187, poz. 1112 i Nr 205, poz. 1203 oraz z 2012r. poz. 118 i 251), dodanym przez art. 6 pkt 2 ustawy z 16 grudnia 2010 roku, w zakresie, w jakim znajduje zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 1 stycznia 2011 roku, bez konieczności rozwiązania stosunku pracy, jest niezgodny z zasadą ochrony zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa wynikającą z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Z dniem 22 listopada 2012 roku, tj. z dniem publikacji tego wyroku w Dzienniku Ustaw, art. 103a w związku z art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 roku o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 257, poz. 1726) w zakresie, w jakim znajduje zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 1 stycznia 2011 roku, bez konieczności rozwiązania stosunku pracy, został wobec osób, które nabyły prawo do emerytury w reżimie prawnym niewymagającym rozwiązania stosunku pracy uznany za niezgodny z zasadą ochrony zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa wynikającą z art. 2 Konstytucji RP.

Odnosząc powyższe rozważania do okoliczności przedmiotowej sprawy należy podnieść, że obowiązek rozwiązania stosunku pracy z dotychczasowym pracodawcą - jako warunek realizacji nabytego prawa do emerytury – nie znajduje zastosowania do sytuacji prawnej ubezpieczonej, która decyzją z dnia 16 lipca 2009 roku nabyła prawo do emerytury nabyła **począwszy od 1 lipca 2009 roku**, a zatem mieści się w okresie od 8 stycznia 2009 r. do 31 grudnia 2010 r.

Należy przy tym zauważyć, iż wbrew stanowisku organu rentowego, wejścia w życie orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego nie oznacza, iż przepis uznany za niezgodny z Konstytucją przestaje być stosowany od daty wejścia w życie orzeczenia Trybunału, ewentualnie od daty wskazanej przez Trybunał. Nie jest przecież tak, że do tego dnia jest on zgodny z Konstytucją, a od tego dnia staje się z nią niezgodny, mimo że Trybunał orzeka na podstawie aktualnego stanu prawnego. Teza ta jest konsekwencją utrwalonego w orzecznictwie poglądu, że przepis uznany przez Trybunał Konstytucyjny za sprzeczny z Konstytucją lub innym aktem nadrzędnym, był niekonstytucyjny od dnia jego wydania i jako akt niższej rangi nie powinien być stosowany od dnia jego wejścia w życie (tak też wyrok Sądu Najwyższego - Izba Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych z 2007-01-23, III PK 96/06, opubl: Orzecznictwo Sądu Najwyższego Izba Administracyjna, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych rok 2008, Nr 5-6, poz. 61, str. 195).

Dlatego też, Sąd Okręgowy uznając wniesione odwołanie od decyzji z dnia 27 marca 2013 roku za zasadne, zmienił ww. decyzję na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. w ten sposób, że zobowiązał Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. do podjęcia wypłaty należnej ubezpieczonej emerytury od 1 października 2011 roku do dnia 30 kwietnia 2012 roku.

Mając na uwadze treść przepisu art. 477¹⁰ § 2 k.p.c., Sąd Okręgowy orzekł jak w punkcie 2 wyroku tj. żądanie ubezpieczonej w zakresie wypłaty przez organ rentowy odsetek od świadczenia emerytalnego za okres od 1

października 2011 roku do dnia 30 kwietnia 2012 roku przekazał do rozpoznania Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych w T..